

Aarhus Kommune
Kultur og Borgerservice
Rådhuspladsen 2
8000 Aarhus C

1. december 2020

Høringssvar fra Folkeoplysningssamvirket i Aarhus Kommune

Kulturpolitik 2021-2024 for Aarhus Kommune

”Aarhus – med kulturen i hjertet og blikket mod verden”

Aftenskolerne har en naturlig plads i skabelsen af Aarhus Kommunes frodige og autonome kulturprofil. For aftenskolerne skaber i den grad interesse og viden hos aarhusianerne – uanset alder, køn og etnicitet – for udøvelse og brug af kunst og kultur.

Folkeoplysningssamvirket, der er paraplyorganisation for aftenskoler i Aarhus Kommune, indgiver derfor høringssvar til udkastet til den kommende kulturpolitik for Aarhus Kommune. Vi påpegede ved de 2 tidligere kulturpolitikker, perioderne 2014-2016 og 2017-2020, at aftenskolernes bidrag til den kulturelle mangfoldighed i Aarhus Kommune blev underkendt. Denne gang kan vi imidlertid se os selv i mange af den omfavnende politiks 6 temaer.

Overordnet er det foreliggende politikudkast, set fra aftenskolernes vinkel, inkluderende – man har søgt at indtænke kulturens mangeartede lag i politikken – det boblende vækstlag, de professionelle kulturproducenter, talentlaget, kunstnere og kunsthåndværkere. Nogle af „lagene” vil sikkert indvende, at de ikke føler sig set og hørt i tilstrækkeligt omfang. Det er faren ved at ville lave en politik, der medtager alle, der året rundt, selv under coronaens åg, bidrager aktivt til at skabe et levende kulturlandskab i Aarhus Kommune.

Det er positivt og ambitiøst – at Kultur og Borgerservice vil række ud til endnu flere af kommunens borgere, at man anerkender, at der ikke er „én god smag”, men mange. Det kan vi kun bakke op om. Som der står: *Det handler om, at et aktivt og interessant kulturliv kan være mange ting og foregå mange forskellige steder.* (s. 16 /Kultur for alle i hele byen). Ligeledes under initiativerne til temaet *Åbne arme, åbent sind*, s. 17: *Vi vil: Give flere mulighed for at deltage i positive, kulturelle fællesskaber.*

Styrke kunst- og kulturtilbud i hele byen. Arbejde for at nedbryde siloer og fremme dialog.

– Vi aftenskoler fortsætter gerne med at være det frirum, hvor man i forpligtende fællesskaber med andre kan fordybe sig i sin interesse, blive inspireret og sætte sine evner fri. Det er jo kernen i vort arbejde som folkeoplysende foreninger, at vores aktiviteter er åbne for alle borgere. Vi tager også gerne del i partnerskaber, der skal styrke kunst- og kulturtilbud i hele Aarhus Kommune. Ikke blot for at udfordre traditioner, selvom det kan være effektivt at kaste en gipsafstøbning i havnen. Nej, fordi det i længden er den åbne og inddragende dialog, der får folk til at lytte og flytte sig mentalt.

Vi går ud fra, at de økonomiske ressourcer vil være til stede til at understøtte virkeliggørelsen af politikens temaer. Alene *Genstarten 2022*, der er en god ide, vil kræve menneskelige og økonomiske ressourcer i stort omfang. Så 1 år – 2021 – er kort tid til opladning, når vi alle har brug for at restituere os menneskeligt og økonomisk efter corona-året 2020. Coronaen kommer, må vi desværre acceptere, til også at præge 2021.

Vi vil i det følgende knytte enkelte bemærkninger til nogle af politikens temaer.

Et stærkt fundament – nødvendigt med et indsigtsfuldt publikum og plads til talent

Det er udmærket, at Kultur og Borgerservice fortsat vil sikre de rette betingelser for udøvelse af et kunstnerisk virke og gennemførelse af kulturaktiviteter. Vi savner imidlertid opmærksomhed om vigtigheden af, at der er et krævende og indsigtsfuldt publikum derude, der tør stille spørgsmål. Kunst, der ikke bliver set, hørt eller læst, kulturaktiviteter, der ikke bliver brugt, fører til kunstnerisk stilstand og vanetænkning. Aftenskolerne i Aarhus Kommune er med deres udbud af kunst-, kultur- og håndværksfag med til at skabe et solidt fundament af kunst- og kulturengagerede aarhusianere, der vidende tager del i kunst- og kulturlivet i kommunen.

Det er ikke kun de ældre generationer, der søger den indsigt. Aftenskolernes lange kunstneriske forløb – inden for fx design, maleri, keramik, arkitektur, grafik, skulptur, musik – følges af unge, der ønsker at udvikle deres kunstneriske potentiale med et personligt udtryk, *inden* de søger optagelse på fx Arkitektskolerne, Billedkunstskolerne/Det Kongelige Danske Kunstakademi, Musikkonservatorierne, Filmskolen og Designskolen Kolding. Eller de knokler med at etablere sig som selvstændige kunstnere, kunsthåndværkere og designere i Aarhus Kommune.

Aftenskolerne er således et stærkt led i den kulturelle fødekæde *både* ved at skærpe borgernes kulturelle beredskab *og* ved at være et trygt rum, hvor unge såvel som ældre kreative talenter kan tage de første usikre skridt hen mod udfoldelsen af en unik kunstnerisk profil. Aftenskolerne har gennem mange år været et vigtigt afsæt for en lang række kunstnere, designere, arkitekter, musikere og andre kreative iværksættere.

Dannelse og uddannelse – også for voksne

Vi bakker op om, at der fortsat er fokus på, at børn og unge i hele Aarhus Kommune skal have lige muligheder for at tilegne sig indsigt gennem udøvelse og personligt møde med kunst og kultur. Det bør dog ikke undervurderes, at børn og unge får en stærkere fortrolighed med kunst og kultur, hvis de voksne omkring dem er erfarne og nysgerrige nydere af kunst og kulturaktiviteter. Der er imidlertid mange voksne, der ikke selv kommer fra hjem med kulturelle interesser, eller som voksne ikke selv har råd til at deltage i kulturaktiviteter. Aarhus Kommune tilbyder fritidspas til børn/unge i alderen 3-17 år. Passet kan anvendes i godkendte foreninger i Aarhus Kommune. Man kunne eventuelt overveje en lignende ordning, et kulturpas, for voksne over 17 år med trængt økonomi. Kulturpasset skulle kunne bruges til kulturaktiviteter i godkendte foreninger i Aarhus Kommune. Kulturpasset kunne fx kombineres med fritidspasset, så man som familie kan være fælles om nogle kulturaktiviteter.

Et kulturpas kunne ligeledes hjælpe de unge, der følger længerevarende kunstneriske forløb hos aftenskolerne. De unge har af økonomiske grunde ikke råd til at besøge kunst- og kulturinstitutioner, fx ARoS, så ofte som de egentlig har brug for i afsøgningen af deres kunstneriske potentiale. Da de også selv betaler for deres kursusforløb hos aftenskolerne. – Kommer de unge ind til kunsten, får de den også uforfærdet sat i spil på nye måder og ind i en anden forståelsesramme. Vækstlag og finkultur kommer i dynamisk udveksling.

I øvrigt oplever aftenskolerne inden for de kunstneriske fag et stort behov og ønske hos de voksne deltagere om dannelse, fordybelse og forståelse af kunsten. Vi savner derfor et kraftigt fokus på den opgave, som aftenskolerne løser ved at „uddanne“ og styrke aarhusianske kulturbrugere. Et tættere samarbejde mellem Kultur & Borgerservice og Sport & Fritid vil være oplagt i løsningen af denne opgave. Aftenskolerne fungerer allerede nu som brobyggere til det professionelle kunstmiljø i Aarhus, så aarhusianerne bliver bedre klædt på til at opleve de mange kulturtilbud i Aarhus Kommune – også til at efterspørge oplevelser på et højt kunstnerisk niveau!

Politikerne efterlyser ofte løsninger, som kan modvirke ensomhed. Her skaber aftenskolernes undervisning inden for kunst og kultur rammerne for et inkluderende og udviklende fællesskab. Aftenskolerne i Aarhus Kommune vil således være naturlige samarbejdspartnere i tilbud til sårbare eller ensomme borgere, hvor tilegnelse af kunst, håndværksfag eller aktiv deltagelse i kulturaktiviteter er omdrejningspunktet for fællesskabet.

Globalt udsyn og ansvar

Det internationale fylder meget i politikudkastet. Vi underkender ikke betydningen af at fastholde det internationale udsyn og udveksling, da kunst og kultur har brug for åben himmel for at kunne blomstre og sætte frø. – Blot må det ikke føre til tilsidesættelse af det lokalforankrede kunst- og kulturlivs behov og udfoldelsesmuligheder.

Klima

Folkeoplysningssamvirket har i forbindelse med høringen af Aarhus Kommunes omfattende *Klimastrategi 2030* og *Klimaplan 2021-2024* nærlæst indsatsen *Aarhus Omstiller*, herunder AO-4 Kultur. Hvor kultur ses som driver for den grønne omstilling ... *indsatsen dækker over en bred vifte af oplysnings-, videns- og dannelsesaktiviteter, der skal være med til at give borgerne et tilstrækkeligt vidensgrundlag til at træffe aktive klimavalg.* (Citeret fra Aarhus Omstiller/Indsatskatalog nr. AO-4).

Ovennævnte opgaver er ikke ukendte for vi aftenskoler. At engagere borgerne gennem debatskabende foredrag og undervisning i aktuelle og samfundsrelevante emner er en fremtrædende del af aftenskolernes virke. Allerede nu arbejder aftenskoler i Aarhus Kommune målrettet med grøn omstilling og FN's Verdensmål både organisatorisk og gennem deres kursusaktiviteter. – Vi er således parate til at oplyse og inspirere borgerne til grøn omstilling gennem vores aktiviteter. Vi kan være en relevant part i det klimapartnerskab, som Kultur og Borgerservice planlægger at nedsætte, jf. s. 20 i politikudkastet.

Afrunding

Der vil være udfordringer i gennemførelsen af kulturpolitikens forskellige temaer, men fra aftenskolernes side er vi parate! Vi indgår gerne i dialog med Kultur og Borgerservice om det videre arbejde med at udfolde temaerne.

Venlige hilsner

Folkeoplysningssamvirket i Aarhus